

JEDEN ČLOVĚK VYSTROJIL VELKOU HOSTINU

Kázání ze soboty 18.6.2016 - br. Michal Balcar

Lukáš 14, 15-24

Když to uslyšel jeden z hostů, řekl mu: „Blaze tomu, kdo bude jíst chléb v království Božím.“ Ježíš mu řekl: „Jeden člověk chystal velikou večeři a pozval mnoho lidí. Když měla hostina začít, poslal svého služebníka, aby řekl pozvaným: ‚Pojďte, vše už je připraveno.‘ A začali se jeden jako druhý vymlouvat. První mu řekl: ‚Koupil jsem pole a musím se na ně jít podívat. Prosím tě, přijmi mou omluvu.‘ Druhý řekl: ‚Koupil jsem pět párů volů a jdu je vyzkoušet. Prosím tě, přijmi mou omluvu!‘ Další řekl: ‚Oženil jsem se, a proto nemohu přijít.‘ Služebník se vrátil a oznámil to svému pánu. Tu se pán domu rozhněval a řekl svému služebníku: ‚Vyjdí rychle na náměstí a do ulic města a přiveď sem chudé, zmrzačené, slepé a chromé.‘ A služebník řekl: ‚Pane, stalo se, jak jsi rozkázal, a ještě je místo.‘ Pán řekl služebníku: ‚Vyjdí za lidmi na cesty a k ohradám a přinut je, ať přijdou, aby se můj dům naplnil. Neboť vám pravím: Nikdo z těch mužů, kteří byli pozváni, neokusí mé večeře.“

Úvod

I když se snažím, o co největší pestrost při výběru témat svých kázání, přece jen se jedno stále znovu vrací. Dnes zase budu kázat o jídle ;-). Ale dnes je to více než kdy jindy na místě, protože slavíme Večeři Páně, obřad na jídle založený. Večeře Páně vsutku není hostinou. Vždyť sníme jedině sousto chleba a vypijeme jediný lok vína. Ale i o této podivnosti bych chtěl dnes kázat.

Podobenství o hostině

Podobenství je uvedeno větou pronesenou anonymním Ježíšovým posluchačem. Díky ní víme, že Ježíš zde nemluví o zajímavosti ze světa gastronomie prvního století, nýbrž o hostině v nebesích. V podobenství tedy nejde o nic menšího než o spasení.

Hned první věta příběhu přináší uklidnění. Hostina je veliká. A je na ni pozváno mnoho lidí. Pozvána tedy není pouze elita. Pozván je kde kdo. Míst je v nebeském království hodně. A tak by snad některé mohlo zbýt i pro nás.

Hosté první, druhé i třetí kategorie

Nejformálnější hostina, již jsem měl tu čest se účastnit, byla oficiální večeře na britském velvyslanectví. “Velvyslanec Jejího veličenstva si žádá potěšení z přítomnosti pana Michala Balcara,” stálo na pozvánce. Těšil jsem se jako malý kluk a taky jsem se náležitě bál, abych neprovedl nějaké faux pas. Ani v koutku duše by mě nenapadlo, že bych mohl odmítnout, že by mělo cokoli přednost. A přesto se v našem příběhu takoví lidé najdou.

Vymlouvali se nebo se omlouvali? Mezi vykladači neexistuje konsensus. Někteří vidí uvedené důvody jako legitimní. Jiní je označují za pouhé záminky zakrývající odlišnou příčinu. Ať tak či onak, je jisté, že hostinu nechápali ve svém životě jako prioritu. A tak se hostitel rozčílil a poslal pro hosty, kteří nebyli na původním VIP seznamu. Ani tehdy to nestačilo a tak poslal ještě pro bezdomovce, aby se nestalo, že jeho tabule bude zet prázdnotou.

Kdo jsou pozvaní?

Není pochyb o tom, že identita hostů je pro pochopení podobenství klíčová. Kdo jsou ti pozvaní, kteří odmítli? Kdo jsou ti, pro něž hostina v Božím království není dost dobrá?

Dovolím si vyhnout se odpovědi. Velmi často totiž toto podobenství sloužilo jako vynikající prostředek pro osočení druhých. 'To jsou oni' ukazovali křesťané s oblibou prstem. 'To jsou ti, kdo ohruňují nos. Ne jako my, ti praví a skuteční hosté.'

Odpovědět ovšem chci na otázku, kdo jsou hosté druhé a třetí volby. To jsme totiž my. Každý nerad slyší, že on není ta první varianta. Ten nejlepší možný. Když během voleb obcházím navržené kandidáty, velmi často se mě ptají, zda jsem se již někoho ptal. A já jen nerad přiznávám, že on je naše pátá varianta a čtyři lepší před ním, již odmítli.

Jenže v našem příběhu žádná jiná cesta na hostinu není. Pozvání nakonec přijmou jenom hosté druhé kategorie. Jenže nakonec na hostině jedí právě oni a ne ta původní smetánka. Nezáleží tedy na tom, že jsme hosté druhé kategorie, ale na tom, že jsme přijali pozvání.

Večeře Páně jako 'finger food' nebeské hostiny

Když jsem na Londýnské působil ještě jako student, prožil jsem jeden z nejsilnějších církevně gastronomických zážitků. Oběd u Marušky Králové. Jistě, jiná pozvání a jiná místa byla super, ale oběd u Marušky nic nepřekoná. A jelikož je Maruščino srdce otevřené dokořán, většina z vás ví, o čem mluvím. A tak když mě oslovil Pavel Zvolánek, zda bych se nechtěl stát kazatelem na Vinohradech, hned mi hlavou bleskla vzpomínka na obědy u Marušky. Nikdo přece neodmítá pozvání k Marušce. To by byl úplně bláhový. (Od té doby jsem přijetí této výzvy nelitoval a nelitoval ani můj žaludek).

Někteří biblisté poukazují na zajímavou souvislost s důvody, které jsou v knize Deuteronomium uváděny pro vyhýbání se vojenské službě. Ten, kdo právě koupil veliký majetek nebo se čerstvě oženil, nemusel narukovat. To je ovšem bizarní spojení, jelikož hostina a bitva, to jsou přece úplně nesrovnatelné veličiny. Nikdo přece neodmítá pozvání k Marušce Králové.

Marušku předchází její pověst, ale kdyby chtěla nalákat hosty, mohla by si na sobotu dopoledne nechystat finger food. Miniaturní degustační porce, kterými se láká na skutečnou hostinu. Naše Večeře Páně je přesně takový finger food nebeské hostiny. My, kdo k ní přicházíme, vlastně vyznáváme, že toužíme přijmout pozvání na nebeskou hostinu. Možná nejsme hosté první kategorie, ale důležité je, že jsme mezi pozvanými.